

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Quæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 90108957

Ingenuo Lectori.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

INGENUO LECTORI.

Um omnes ferè scientiæ, ac facultates, quæ mentem humanam excolunt, suos habeant Academicos congressus, in quibus tanquam fornacibus studio multorum ardentibus, omnipretiosior auro Veritas exploretur, iniquum videbatur, unam conscientiæ doctrinam, hoc est, artem non tam recte intelligendi, aut dicendi, quam bene vivendi, & veriore scientiam de anima, hoc tum incitamento, tum adjumento carere. Sapienter igitur præter Philosophiæ, ac Theologiæ, casuum etiam conscientiæ collationes institutæ sunt, in quibus de controversiis illis disceptaretur, quæ non ad clamorosi populi forum pertinent, sed ad arcanum, ut vocant, forum Poli. His ego congressibus, cum aliquot annos præfuerim, selectiores in variis materiis quæstiones ponens in medio, ac solvens, indignum duxi, laborem hunc in irritum cadere, & quod fortasse presentibus non inutile fuit, posteris invidere. Auditoribus verò meis non ingratum futurum censeo, si publici juris facta videant, quæ solis ipsis fuere participata; neque illa crediderim eos ambitione teneri, qua magnus olim Alexander, qui cum Aristotele magistro conquestus est, quod communia faceret omnibus arcana doctrinæ sibi soli patefacta. Imò iuvabit ipsos, quæ auribus cognoverunt, oculis recognoscere, & quidem fructuosius, si verum est vetus verbum.

Segnius irritant animos demissa per aures,

Quam quæ sunt oculis subjecta fidelibus.

Licebit etiam definitiones prolatas ad sui iudicii trutinam accuratius exigere, ubi non volat irrevocabile verbum, sed characteribus, quasi catenis, inmodatum manet. Ex eisdem commodius ducere poterunt communiora quædam principia, & fundamenta, ad similes quæstiones facillimè, tutissimèq; solvendas in quacumque materie. Accessere ad hanc mentem huiusmodi lucubrationes evulgandi, non modo ipsorum Auditorum meorum enixæ, atque iteratæ preces: sed & Virorum prudentium cordatæ suasiones, & quæ plurimum ponderis habuere, illorum imperia, quorum præ sapientia, auctoritate, munere, vox omnis, & nutus est apud me instar oraculi. His adeo stimulis adactus,

hoc quicquid est operis in lucem dare decrevi. Nec me remoratur eorum multitudo, qui de rebus hisce scripta vulgaverunt. Namque etiam in Jurisprudencia, quæ nostræ hujus facultatis vel mater, vel soror est, nova in dies consilia prodeunt, & pronis tamen ulnis excipiuntur. Quippe quod utile est, nunquam est nimium. Hoc verò utilius ut esset, principia quædam universè sumpta interserui, ex quibus facile sit, innumerabiles casus similes enodare.

Noster autem hic labor quo planior, ac fructuosior obtingeret legentibus, in varias divisus materias est, hoc ordine methodoque; In primo volumine, duæ nostrorum operum regulæ expenduntur: Conscientia & Lex: quas nobis indidit Deus, ut moveant atque impellant ad agenda, quæ nos ducant in æternam Beatitatem, atque ultimum finem; Quæ planè ratione pondus innatum est lapidi, ut feratur ad centrum; igni levitas, ut sursum ascendat. In secundo devenitur ad species legis, quæ sunt præcepta Theologicarum virtutum, atque justitiæ. In tertio mandata Decalogi, Ecclesiæque continentur. Quoniam verò Deus non intima tantum vi legum promoveri nos voluit ad supremum ac felicissimum nostrum finem, sed institutis quoque sacramentis, velut impressa virtute, fortiter, ac suaviter eodem impellere dignatus est; idcirco in quarto volumine sacramenta, hoc est gratiæ leges evolvuntur.

Quod verò spectat ad Scriptorum locos, qui singulis propositis casibus subjiciuntur, hæc animadvertite, qui legis, illos interdum Auctores citari, qui licet peculiarem eum casum propriè non tractent, sed alium in diversa materie, ea tamen fundamenta ponunt, è quibus ejus solutio consurgat. Deinde erratum in numeris aliquando Typographorum incuria, præsertim transpositione, uti 23. loco 32.

Noris denique, Lector optime, si quid in hoc opere comperies boni, non meum esse, sed Dei: Namque omne datum optimum desursum est, descendens à Patre luminum; sin erratum aliquod, uti facillè multa deprehendes; id totum esse meum. Testor tamen, quæcumque scripsi, vel scripturus sum ad minimum apicem, directa me velle ad æternam ejus gloriam, & honorem, cui soli debetur omnis honor & gloria, simulque ad Christianæ cujusque conscientiæ quietem; utque facilius quisque possit, per bona opera, atque ope sacramentorum, (quæ in hunc finem Christus instituit) ad metam felicitatis æternæ pervenire.

Appro-